חיים בלי נס

ואולי תהיי לי אמא , ואני אעבור אצלך בבית אחרי הלימודים , ואת תחבקי אותי בכניסה ותסקרי אותי , במין סקירה אוהדת , מתעניינת , תוודאי שנשארתי שלמה , תוודאי , יום יום , שלא נפגמתי . ואולי את תהיי לי אמא , ואני אנטוש את הקמפוס לכשיבוא לי , וארוץ אלייך , ואת תהיי עמוסת בלונים , ותיתני לי כמה מקלות פלסטיק מנופחים כאלה , ותנחי אותי , הנה, רעות, תעשי כך , תעשי ככה . ואני אהנהן , אכווץ ואמשוך ואקשור , ואני אוכל להתכווץ בתוכך , ובתוך המולת הבלונים והיצירה . ואולי את תהיי לי אמא , ותאהבי אותי ככזו , ואני אהיה לך בת, ואת תהיי לי בית , וקימור להשתקע בו . ואולי את תהיי לי אמא , ואפילו בלי שאתחתן עם ישראל , כי אני רוצה שתהיי לי אמא , ולא חמות, והמחשבה על נוכחותך בחיי מלהיבה אותי בהרבה מן המחשבה על נוכחותו .

ואולי את תהיי לי אמא , ואני אספר לך על עדשות , ותיאוריות על ראיית צבע , ותאי גנגליון וסיב אופטי , ואת תקשיבי , בגלל שמה שמעניין אותי מעניין גם אותך , ואת תשמרי עליי , ותהיי מהאימהות האלה, המגוננות , ותהיי לי הליקופטר , ותהיי לי אמא דובה ולביאה . לידך אני לעולם לא ארגיש את הלחץ הנורא בגרון , את הדחף , את הדריכות , את החשש, את הבחינה הפנימית של איך אני נראית בעינייך . ואני אהיה שקטה לידך , כי אהיה בטוחה באהבתך אליי , ואת תאהבי אותי ברעש, כי אני תמיד צריכה לשמוע את זה , זאת אומרת , את זה שאת אוהבת אותי , את מבינה ? אני פשוט תמיד צריכה לזכור , אני ממהרת כל כך לשכוח .

ואולי כבר תהיי לי אמא , כי אתמול בקמפוס השקפתי על הבניין שלכם , ודמיינתי לעצמי כמה טוב יהיה לקפוץ עכשיו לאמא שאת תהיי לי ; היית יכולה להכין לי קפה , לחתוך לי מהעוגות שלך (ואת בטח ומכינה כאלה נהדרות , כי אימהות כמוך תמיד מכינות כאלה נהדרות , ובכלל , הן מבורכות בכל מתנות הקל והכישורים) . ובטח היית עסוקה , באמצע לכופף בלון , או לחבר שניים כאלה יחד , ליצור מהם עוד אחד מהפלאות שלך , ובכלל , כולך פלא גדול , האמא-שתהיי -לי .

אז תהיי לי לאמא , טוב ? כי אני כבר מתגעגעת למה שיכול להיות , וזה הופך מוחשי עם כל יום שעובר . ואני מאריכה את הדרך לתחנה המרכזית , ועוברת מתחת לחלון שלך , ושומעת , כך אני חושבת , את המיית העבודה

התזזיתית שלך , ואת הקול המצמרר והנהדר של מעיכת הבלון , וחיבורו לאחר .

ואת תהיי לי לאמא , ואני לך לבת , וכשישאלו , אני אגיד שאני הבת של תהילה יעקובסון , כן כן , הבלונאית המוכשרת , כן כן , זו שהפכה מעט מאושייה , מסלב, במגזר החרדי , ואני , רעות , בתה.

כן כן .

ואת כמעט הופכת לי לאמא , והפגישות עוברות , עוד ישראל , ועוד . והן כולן בסימן שלך , אמא תהילה , ואני כולי במאמץ לדלות עוד עלייך , עוד ועוד . הפלא שאת נרקם לי , בצבעים וטקסטורות , ואני כבר כמעט ונוגעת בך , ואנחנו כבר כל כך קרובות , אמא תהילה ורעות , ואני כמעט ומריחה את ריח הפלסטיק , קלוש , באצבעותייך המהירות , ומדמיינת את מגען על פניי , ושיערי .

ואז את אינך , ואני - אינני .

ואז הפגנה , והמקום אליו אני צריכה לחזור בצהריים - רחוק . ירושלים מסוגרת , פקוקה , והיא דוחפת אותי ממנה ומושכת אליה בו זמנית , לא נותנת לי מנוחה . ואני עייפה והקמפוס ריק , ואני צריכה לשתות , ולהניח את הראש , ולהיות בשקט , ואני מוצאת את עצמי תוהה עלייך , האמא שיכולת להיות לי - האם אוכל לבוא אלייך ? רגע עובר ואני תוהה על התהייה שלי , וכועסת את אותה התהייה , וכועסת עלייך , על אהבתך הלא שלמה , הזו שגורמת לי כעת לתהות לגבי האפשרות לבוא אלייך , ולא להיות בטוחה בה , והרי אהבתך אליי צריכה להיות חזקה , כזו שאינה תלויה בדבר , וגם לא בישראל . העלבון מכה בי , את, ואינני יכולה לסבול עוד את הקור שלך , את הריחוק , את אהבתך הדקיקה אליי שכעת נפרמה , נקרעה . התפוצצה .

היום נגמר , ואני . סידורי הבלונים שלך כבר לא יפים בעיניי . הם מצועצעים להחריד , צעקניים , זולים . מלאכותיים . שקריים . לא אמיתיים . ואת .

היום נגמר , ואני . סידורי הבלונים שלך כבר לא יפים בעיניי . הם מצועצעים להחריד , צעקניים , זולים . מלאכותיים . שקריים . לא אמיתיים . ואת .

את ישראל אני מורידה באיטיות , שכבה אחר שכבה , מהלב , ומעטהו

כשהמציאות קורסת למוטיבים אפרוריים ויגעים, אני שוקדת על אידיליות, וטווה פורמטי חיים מחודשים, כאלה בהם אני לא תמיד מפסידה. אני משתמשת ברסיסי הידע החברתיים שלי מקורסי המבואות בשנה א', מאבקת מושגים אנתרופולוגיים, סוציולוגיים ופסיכולוגיים, ובעזרתם אורגת ועורגת חוקי משחק אחרים. הידע והכישרון שלי הם, אפעס, מוגבלים באופן חריג, אבל לא מצאתי הרבה מן הגאונות והידענות בשיטת הקסטות, למשל, או להבדיל, בהגיון השידוכים בציבור החרדי, כך שהנחתי לעצמי להשתעשע בבניית מודלים חברתיים שנראים בעיניי, בפיתוחה של מעבדה חברתית שחיה בתוכי. הנחיתות שלי, שתמיד דחוקה וצמודה לפסיביות שבי, מגבילה את צעדיי המחשבתיים, והמעבדה החברתית עליה הכרזתי בתשואות כמעט וסוגרת שער על מנעול, כמעט מתרסקת לה בשקט, מפאת הריק השורר בה. שינויי הנהלה ועוד אמא-שכמעט-והייתה-לי-וכבר-לא, מעבירים בה רוח חדשנית, ומשב, ונשיפה נוראה של כעס, הד ואד, והיא מתעוררת בבהלה מן התרדמת שהייתה עליה, והנה שבתי להתוות מדיניות במציאויות הווירטואליות, בממלכות הצעצוע שלי, באבני הלגו, והנה באתי ל'פרגרס' את החברה החרדית, והנה באתי לבקר, לתקן ולהוכיח, והנה שבתי לצעוק, והנה אני רוקמת לי פתרון, והנה אני קורעת לי יציאה מן המלכוד, והנה אני כבר כמעט יכולה לנשום.

והחוקים שלי אומרים כי אדם לאדם בוחן; לאישה, ולא למשפחתה, ולגופה, ולמוצאה, ולנסיבות בהן לעולם לא שלטה או חפצה. אדם לאישה בוחן, ולא לכיסה, או לגירושי הוריה, או לשידוך שנשבר עליה, או לאח שסר מעליה, מעליו, ממקום. אדם לאישה בוחן, אליה, ולא לפגמים שנעשו בה; השתל, הדיבור המרוסק, כתם הכוויה שעל צווארה, או הליכתה המקוטעת. אדם לאישה בוחן, אישה לאדם בוחנת.

החוקים שלי אומרים כי לבחורים 'טובים' תמיד אימהות-שיכולות-להיות-לי, אימהות שאני רוצה שיהיו לי, ואם כבר, החוקים אומרים כי לכולן אימהות שהן רוצות שיהיו להם, ואותן אימהות אף רוצות אותם, רצון עמוק, בטני, רחמי כזה, רצון של הוויה ומהות וזיקוקן. והחוקים הם כי כל הבתים הם מקומות אליהם רוצים לחזור בערב, וכל האנשים זכאים לאהוב, להיאהב, וכולם יכולים לתת, ויש להם ממה, וכולם יכולים לקבל, ויש להם לאיפה.

והמעבדה נכנסת לטרלול חקיקה, ורפורמות, מהפכות. והיא איתנה, ושום פיליבסטר או מיכאל איתן לא יכול לה עכשיו, היא נחושה, ומבהירה בקול; "זה ליבתי". והמעבדה, או אני, בעצם, נאלצת לנער מעט מן

השמרנות הטבועה בי בכדי להיות מסוגלת להתגייס כנגד אי צדק חברתי, בכדי לזעום עליו, בכדי לא להסכים להכיל אותו, ובכדי להגיד בקול, לעצמי, שמאסתי בחיים של בלי נס, ומאסתי בחיים שמצריכים כזה בשביל לחיות חיים פשוטים, ממוצעים. חיים של איש ואמא.

ואז איש מגיע.

איש מגיע אחרי שכבר שכנעתי את עצמי עמוקות שאני לא צריכה איש, ואני בכלל רוצה לקחת את הזמן שלי, להתרווק לי בשקט, ברעש. איש מגיע אחרי שהפכתי כל כך נוקשה, כועסת, שונאת. איש מגיע כשכמעט הפכתי מרה. איש מגיע, ללא אמא.

בפגישה הראשונה הוא מזכיר את אמא שלו בחטף, וסתם כך, הוא מספר על איך שהיא התעקשה לגהץ מצעים, ואיך שהם תמיד המתינו להם, מעומלנים למשעי, כמעט פריכים בארון. הוא מזכיר את מילת הקסם הזו, אמא, ואני נדרכת לי בכורסת ה ’מחתנה’ ברמדה, כמעט ועוצרת נשימה, וממתינה להמשך, או לאיזו פואנטה קלושה. ולא היה כלום. זו הייתה נקודה כל כך רנדומלית ושולית, שהיא די הגוויעה את השיחה שלנו, שדווקא הייתה לא רעה. בשקט שמשתרר, אני נעה בחוסר נוחות בכיסא, מבצעת כמה תנועות חסרות מטרה, נושכת שפתיים, מעבירה יד בשיער, ומזייפת שיעולון. בסוף דקת העונג הזו הוא צוחק - “עשינו לנו הפסקה מתודית”, ואני, שלקח לי שנייה להפשיר מאווירת הקרינג’, הרנדומליות, המבוכה - מחלצת חיוך, ואז מחייכת, באמת.

בפגישה השנייה הוא אומר, וקצת יותר בשהות, את המילה סרטן, ואני שואלת איזה, והוא אומר לי קרצינומה הפטוסלולרית, ואני, באיזה הרגל מושרש ועתיק, מנסה מיד לחזור על שתי המילים בקול, להגות אותן, לשמור אותן על לשוני, אך הן חמקמקות, ואני, במיצג ווקאלי מביך להפליא הוגה גיבוב הברות מקרי, ומסתבכת כהוגן. הוא צוחק. הוא צוחק ואני אוהבת שהוא עושה את זה. “זה קרצינומה הפטוסלולרית”, הוא אומר. “לאמא שלי היה קרצינומה הפטוסלולרית”.

פגישה שלישית, ועוד, ועוד. וטוב, ושמח, ומצחיק, ונכון, אבל החלומות שלי על פיצוי, על תיקון אימהי, על הזדמנות נוספת, על מילוי צרכים, על טובה דיה, על זולתעצמי, על אם-שתהיה-לי, כולם מתרים בי, מזהירים, מרימים קול. הם קוראים לי לא להתפשר עליהם, לא לוותר על היעדרם, ולבחון אישה לאיש, אך גם לאימו. לא לשכוח את אימו.

פגישה שלישית , ועוד , ועוד . וטוב , ושמח, ומצחיק , ונכון , אבל החלומות שלי על פיצוי , על תיקון אימהי , על הזדמנות נוספת , על מילוי צרכים , על טובה דיה , על זולתעצמי , על אם -שתהיה-לי , כולם מתרים בי , מזהירים , מרימים קול . הם קוראים לי לא להתפשר עליהם , לא לוותר על היעדרם , ולבחון אישה לאיש , אך גם לאימו . לא לשכוח את אימו .

מפגישה שביעית אני חוזרת בוכה , מבוהלת . מבוהלת כי אני יודעת שלא אמצא טוב יותר ממנו , מיהונתן , ומבוהלת כי אני מכירה במגבלת הכוחות שלי , ויודעת שלא אוכל לעמוד באיש ללא אימא , לא אוכל לעמוד עוד בחיים ללא אמא .

אני כמעט וסותמת עלינו את הגולל כשהצביעות שלי מכה בי ; כשדו - הפרצופיות שלי מגעילה אותי , דוחה . אני נזכרת בבליץ החקיקה המנטלי שלי , בספר החוקים שרקמתי בימים של צחיחות הצעות והיעדרן , בימים שכל שראו בי , רעות , היה כל מה שאינו קשור אליי , כל המעטפת שמסיבה כלשהיא בחרה לסבוב אותי , ואת הצעקה שלי אז , לדון איש , לדון אישה , יחידי , יחידה .

שברנו צלחת , אני , יהונתן . ויש לי נס גדול , בלי אמא .